

คำอธิบายเกณฑ์มาตรฐานการสืบสวนสอบสวนคดีอาญาของพนักงานฝ่ายปกครอง ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ที่ทำการปกครองจังหวัด

๑. มีการจัดตั้งชุดปฏิบัติการพิเศษฝ่ายปกครองประจำจังหวัด

จังหวัดมีคำสั่งแต่งตั้งชุดปฏิบัติการพิเศษฝ่ายปกครองประจำจังหวัด เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่สืบสวนปราบปรามจับกุมการกระทำความผิดตามกฎหมายที่มีโทษทางอาญา และดำเนินแก้ไขปัญหาคดีตามข้อร้องเรียน และดำเนินการบังคับใช้กฎหมายตามนโยบายของรัฐบาลได้

๒. มีคำสั่งแต่งตั้งพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองที่เป็นปัจจุบัน

คำสั่งที่ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งปลัดอำเภอผู้ปฏิบัติหน้าที่ ณ ที่ว่าการกิ่งอำเภอ หรือที่ว่าการอำเภอ ภายในเขตของจังหวัดนั้น ๆ เป็นพนักงานสอบสวนสำหรับกิ่งอำเภอหรืออำเภอนั้น ตามกฎกระทรวงกำหนดการสอบสวนความผิดอาญาบางประเภทในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร โดยพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๔ ที่เป็นปัจจุบัน

๓. มีกฎหมายที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงกำหนดการสอบสวนความผิดอาญาบางประเภทในจังหวัดอื่น นอกจากกรุงเทพมหานคร โดยพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕ ระเบียบและข้อสั่งการที่เกี่ยวข้องกับการสอบสวน

ให้จัดหาตัวบทกฎหมาย ๑๖ ประเภท ตามกฎกระทรวงฯ พ.ศ. ๒๕๕๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการสอบสวน อาทิ ประมวลกฎหมายอาญา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ข้อบังคับที่ ๑/๒๕๐๙ เรื่อง ระเบียบการสอบสวนคดีอาญาในจังหวัดอื่นนอกจากจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี ข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการสอบสวนคดีละเมิด พ.ศ. ๒๕๔๗ และข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยระเบียบการดำเนินคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๒๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม นำมาประจำไว้ ณ ที่ทำการของพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองให้มีความพร้อมใช้งานได้ทุกเมื่อ ซึ่งสามารถดาวน์โหลดได้จากเว็บไซต์ส่วนการสอบสวนคดีอาญา สำนักการสอบสวนและนิติการ ตาม OR CODE ด้านล่างนี้

๔. มีคู่มือเกี่ยวกับการสืบสวนสอบสวนในหน้าที่ของพนักงานฝ่ายปกครอง

คู่มือต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการสืบสวนสอบสวนคดีอาญา อาทิ คู่มือการสอบสวนความผิดอาญาบางประเภทโดยพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง เล่ม ๑ - ๒ คู่มือการสืบสวนสอบสวนของพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง (เล่มสีเหลือง) คู่มือสอบสวนคดีป่าไม้ และคู่มือการทำสำนวนการสอบสวนความผิดอาญาตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรและบัตรประจำตัวประชาชน เป็นต้น

๕. มีแบบพิมพ์ คบ.๑ - คบ.๒๙ ตามที่กรมการปกครองกำหนดและมีแบบฟอร์มของศาลที่เกี่ยวข้องกับงานสอบสวน

แบบพิมพ์ คบ. ให้เบิกจากที่ทำการปกครองจังหวัด หรือปรีนจาก Handy Drive ที่กรมการปกครองได้จัดส่งให้แล้ว หรือดาวน์โหลดได้จากเว็บไซต์ส่วนการสอบสวนคดีอาญา สำนักงานสอบสวนและนิติการ โดยแยกลักษณะการใช้ เช่น คบ.๑, คบ.๒, คบ.๕ หรือ คบ.๑๒ ให้ใช้เป็นเล่ม ส่วน คบ. อื่น ๆ ให้ใช้พิมพ์ใน Handy Drive หรือดาวน์โหลดจากเว็บไซต์ข้างต้น เพื่อให้พร้อมใช้งานได้ที่ ส่วนแบบฟอร์มของศาล เช่น คำร้องขอออกหมายจับ/หมายค้น, รายงานกระบวนการพิจารณา, หมายจับ/หมายค้น และคำร้องขอผิดฟ้อง/ฝากขัง ให้ดาวน์โหลดจากเว็บไซต์ส่วนการสอบสวนคดีอาญา สำนักงานสอบสวนและนิติการ ตาม QR CODE ด้านล่างนี้

๖. มีประกาศแสดงสิทธิในกระบวนการยุติธรรม ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ติดให้ประชาชนเห็นได้อย่างชัดเจน

นำข้อความตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และสิทธิตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาหรือระเบียบปฏิบัติตามกฎหมายมาคัดลอกแล้วแจ้งปิดประกาศแสดงให้ประชาชนเห็นและรับรู้ได้อย่างชัดเจน ณ ที่ทำการพนักงานสอบสวน ได้แก่

๑. สิทธิของผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๗/๑
๒. สิทธิผู้ต้องหาในชั้นสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๔, ๑๓๔/๑, ๑๓๔/๓, ๑๓๔/๔ และมาตรา ๑๓๕
๓. การยื่นคำร้องขอปล่อยตัวชั่วคราว (ประกันตัวผู้ต้องหา) ตามมาตรา ๑๐๘ และมาตรา ๑๐๘/๑
๔. กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการเรียกประกันหรือหลักประกันการปล่อยตัวชั่วคราวผู้ต้องหาในชั้นสอบสวน พ.ศ. ๒๕๔๙
๕. คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๘๐/๒๕๕๑ เรื่อง การกำหนดวงเงินประกัน การกำหนดหลักทรัพย์ที่อาจใช้เป็นหลักประกัน และการใช้บุคคลเป็นประกันในการปล่อยตัวชั่วคราวผู้ต้องหาในชั้นสอบสวน

*รายละเอียดปรากฏตามภาคผนวกแนบท้ายคำอธิบายเกณฑ์มาตรฐานการสืบสวนสอบสวนคดีอาญาของพนักงานฝ่ายปกครองประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ที่ทำการปกครองจังหวัด

๗. มีการจัดทำคู่มือบรรยายงานการสืบสวน บันทึกการจับกุม และสำนวนการสอบสวนจัดเก็บไว้อย่างเป็นระบบ
จัดทำสารบบบันทึกการสืบสวนเพื่อจัดเก็บข้อมูลที่ได้จากการแสวงหาข้อเท็จจริงและหลักฐาน
เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน หรือเพื่อที่จะทราบรายละเอียด
แห่งความผิด ทั้งนี้ ต้องรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบไว้เป็นลายลักษณ์อักษร สามารถดาวน์โหลดตัวอย่าง
บันทึกรายงานผลการสืบสวนตาม QR CODE ด้านล่างนี้

๘. มีการรายงานการสืบสวน จับกุม และการสอบสวนคดีอาญาของพนักงานฝ่ายปกครองในระบบ
อิเล็กทรอนิกส์ตามข้อสั่งการของกรมการปกครอง

ขอให้รายงานผลการดำเนินงานและสถิติการสืบสวนสอบสวนคดีอาญาผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์
ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๐๗.๑/๖๑๓ ลงวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๓ เพื่อจกัได้รวบรวมสถิติ
การสืบสวนสอบสวนของทุกจังหวัดและอำเภอรายงานเข้าที่ประชุมกรมการปกครองทุกเดือน สามารถ
ดาวน์โหลดขั้นตอนการใช้งานระบบรายงานอิเล็กทรอนิกส์ได้จาก QR CODE ด้านล่างนี้

๙. มีการควบคุม ตรวจสอบ หรือให้คำแนะนำในทางคดีแก่พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองของที่ทำการ
ปกครองอำเภอ อยู่เป็นประจำ

ให้ที่ทำการปกครองจังหวัดคอยควบคุม ตรวจสอบ หรือให้คำแนะนำในทางคดีแก่พนักงานสอบสวน
ฝ่ายปกครองของที่ทำการปกครองอำเภอ อยู่เป็นประจำ

๑๐. มีช่องทางในการติดต่อสื่อสารกับพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองส่วนกลาง ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัด อาจขอให้อธิบดีกรมการปกครองแต่งตั้งพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองในสังกัดกรมการปกครอง ไปร่วมสอบสวนในคดีใดคดีหนึ่งที่อยู่ในท้องที่กิ่งอำเภอ อำเภอ หรือจังหวัดก็ได้ รวมทั้งเป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำเพื่อให้การสอบสวนเป็นไปตามกฎหมาย

โดยจังหวัดต้องมีช่องทางในการติดต่อสื่อสารกับพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองส่วนกลาง เพื่อใช้ในการติดต่อประสานการทำงานด้านการสืบสวนสอบสวนคดีอาญา ดังนี้

- โทรศัพท์/โทรสาร : ๐-๒๓๕๖-๙๕๕๔

- เว็บไซต์ส่วนการสอบสวนคดีอาญา สำนักงานสอบสวนและนิติการ ตาม OR CODE ด้านล่างนี้

- Facebook : ส่วนการสอบสวนคดีอาญา สำนักงานสอบสวนและนิติการ ตาม OR CODE ด้านล่างนี้

๑๑. มีการรายงานสถิติการสืบสวน/สอบสวนคดีอาญาให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบเป็นประจำทุกเดือน ให้จังหวัดรวบรวมรายงานสถิติการสืบสวนจับกุม และสถิติการสอบสวนคดีอาญาทั้งการสอบสวน ฝ่ายเดียวตามกฎหมายกระทรวงฯ พ.ศ. ๒๕๕๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕ และการร่วม การสอบสวนหรือควบคุมการสอบสวนจากอำเภอและรายงานให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบเป็นประจำทุกเดือน

๑๒. มีการแสดงสถิติการสืบสวนจับกุม การสอบสวนคดีอาญาบางประเภท และการควบคุมการสอบสวน ณ ที่ทำการปกครองจังหวัด

มีการจัดทำป้ายปิดประกาศแสดงสถิติการสืบสวนจับกุม การสอบสวนคดีอาญาบางประเภท และการควบคุมการสอบสวน รวมทั้งสถิติการบังคับใช้กฎหมายภายในเขตของจังหวัด ปิดไว้อย่างชัดเจน ณ ที่ทำการปกครองจังหวัด

๑๓. มีการจัดเก็บรายงานการร่วมชั้นสูตรพลิกศพ ตามแบบฟอร์มการชั้นสูตรพลิกศพ (แบบ ชศ.) และรายงานให้กรมการปกครองทราบอย่างเป็นระบบ

เมื่อมีเหตุการณ์ที่พนักงานฝ่ายปกครองในเขตจังหวัดต้องปฏิบัติหน้าที่ชั้นสูตรพลิกศพร่วมกับพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ และแพทย์นิติเวช ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๐ จังหวัดต้องมีการจัดเก็บรายงานการร่วมชั้นสูตรพลิกศพ ตามแบบฟอร์มการชั้นสูตรพลิกศพ (แบบ ชศ.) โดยรวบรวมจากอำเภอที่เกิดเหตุและรายงานให้กรมการปกครองทราบอย่างเป็นระบบและสามารถตรวจสอบได้

๑๔. มีการจัดเก็บความเห็นของผู้ว่าราชการจังหวัดในการทำความเห็นแย้งคำสั่งไม่ฟ้องฯ ของพนักงานอัยการอย่างเป็นระบบ รวมทั้งจัดทำสถิติทั้งความเห็นแย้งและที่เห็นชอบกับคำสั่งไม่ฟ้องของพนักงานอัยการ

จังหวัดต้องมีการจัดเก็บและทำสารบบการให้ความเห็นของผู้ว่าราชการจังหวัดในการทำความเห็นแย้งคำสั่งไม่ฟ้องของพนักงานอัยการอย่างเป็นระบบและติดตามความเห็นของสำนวนดังกล่าวนี้ รวมทั้งให้จัดทำสถิติทั้งความเห็นแย้งและที่เห็นชอบกับคำสั่งไม่ฟ้องของพนักงานอัยการ

๑๕. มีช่องทางรับคำร้องขอคุ้มครองพยานในคดีอาญา และสามารถประสานงานกับสำนักงานคุ้มครองพยาน กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ หรือสำนักงานยุติธรรมจังหวัด ได้

จังหวัดต้องจัดให้มีช่องทางในการรับคำร้องขอคุ้มครองพยานในคดีอาญา และมีช่องทางให้ประชาชนสามารถประสานงานกับสำนักงานคุ้มครองพยาน กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ หรือยุติธรรมจังหวัดได้

*รายละเอียดปรากฏตามภาคผนวกแนบท้ายคำอธิบายเกณฑ์มาตรฐานการสืบสวนสอบสวนคดีอาญาของพนักงานฝ่ายปกครองประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ที่ทำการปกครองจังหวัด

๑๖. มีการให้ความช่วยเหลือพนักงานฝ่ายปกครองปฏิบัติหน้าที่แล้วตกเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญา หรือถูกฟ้องคดีอาญา อันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมาย

มีการให้ความช่วยเหลือพนักงานฝ่ายปกครองปฏิบัติหน้าที่แล้วตกเป็นผู้ต้องหา ในคดีอาญา หรือถูกฟ้องคดีอาญาอันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการ โดยชอบด้วยกฎหมาย คือ ให้ถือปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในหนังสือกรมการปกครอง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๗.๑/ว ๑๔๐๗๖ ลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๑ เรื่อง ขั้นตอนการให้ความช่วยเหลือพนักงานฝ่ายปกครองปฏิบัติหน้าที่แล้วตกเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญา หรือถูกฟ้องคดีอาญา โดยเมื่อเกิดกรณีที่พนักงานฝ่ายปกครองปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายแล้วตกเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญาหรือถูกฟ้องคดีอาญา ทั้งจากราษฎรเป็นโจทก์ฟ้องคดีเอง หรือมีการร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน หรือในกรณีอื่น ๆ และพนักงานฝ่ายปกครองผู้นั้นมีความประสงค์จะขอรับความช่วยเหลือทางคดี ให้เร่งรายงานเหตุนั้นให้ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นทราบโดยเร็ว และเมื่อเข้าเงื่อนไขที่จะให้ความช่วยเหลือ ให้เร่งรายงานต่อไปให้จังหวัดทราบ โดยให้จังหวัดมอบหมายนิติกรหรือบุคลากรที่เชี่ยวชาญด้านกฎหมายไปตรวจสอบข้อเท็จจริงและเป็นที่ปรึกษาให้ความช่วยเหลือในเบื้องต้น หรือประสานกรมการปกครอง (สำนักการสอบสวนและนิติการ) เพื่อขอสนับสนุนบุคลากรผู้เชี่ยวชาญมาเป็นที่ปรึกษากฎหมายในการต่อสู้คดี เป็นต้น

**๑๗. มีการจัดเก็บสารบบการควบคุมการสอบสวนคดีอาญาของผู้ว่าราชการจังหวัด ในกรณี
เข้าควบคุมการสอบสวน**

ให้จัดทำแฟ้มสำหรับจัดเก็บคำสั่งเข้าควบคุมการสอบสวนของผู้ว่าราชการจังหวัด คำสั่งแต่งตั้ง
พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองที่เข้าร่วมสอบสวน และหนังสือแจ้งพนักงานอัยการ กรณีแจ้งการเข้าควบคุม
การสอบสวนไว้ ณ ที่ทำการปกครองจังหวัด

**๑๘. มีแนวทางการปฏิบัติงานของศาลนอกเวลาราชการ และปฏิทินวันหยุดราชการศาลยุติธรรมไว้
ณ ที่ทำการปกครองจังหวัด**

ให้จัดหาแนวทางการปฏิบัติงานของศาลนอกเวลาราชการและปฏิทินวันหยุดราชการศาลยุติธรรม
ไว้ ณ ที่ทำการปกครองจังหวัด โดยแนวทางดังกล่าวกรมการปกครองได้จัดส่งให้แล้วตามหนังสือ
กรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๗.๐/ว๑๐๑๓๕ ลงวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๖๓ สามารถดาวน์โหลดหนังสือ
ดังกล่าวได้ตาม QR CODE ด้านล่างนี้

*****